

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžo/2/2018
Identifikačné číslo spisu: 6015201380
Dátum vydania rozhodnutia: 21.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6015201380.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: C. G., narodený dňa XX.XX.XXXX, G., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, kancelária Banská Bystrica, Skuteckého 30, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 4N 11 342/2014-KaBB zo dňa 12. októbra 2015, o odvolaniach navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sp/79/2015-40 zo dňa 23. mája 2017 a uzneseniu č. k. 23Sp/79/2015-52 zo dňa 29. novembra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sp/79/2015-40 zo dňa 23. mája 2017 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sp/79/2015-52 zo dňa 29. novembra 2017 p o t v r d z u j e.

Odôvodnenie

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sp/79/2015-16 zo dňa 30.11.2015 bolo potvrdené rozhodnutie odporcu sp. zn. 4N 11 342/2014-KaBB zo dňa 12.10.2015, ktorým odporca nepriznal navrhovateľovi v zmysle ustanovenia § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) nárok na poskytnutie právnej pomoci. Zároveň navrhovateľovi súd nepriznal právo na náhradu trov konania a treťou výrokovou vetou navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 35 € v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Na odvolanie navrhovateľa rozhodnutím z 19.04.2017 sp. zn. 10Sžo/20/2016 Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Po právoplatnosti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23.05.2017 č. k. 23Sp/79/2015-40 (ďalej len „uznesenie o vyrubení súdneho poplatku“) navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 35 €, a to za podané odvolanie proti rozsudku krajského súdu.

Navrhovateľ podal proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku podanie nazvané ako „sťažnosť proti

Uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 23Sp/79/201, IČS:6015201380, 4N 11 342/2015 o zaplatenie správneho poplatku Platobný predpis S60_230517_0001 vo výške 35,- Eur a 2/ Platobný predpis_S60_230517_0002 o sumu vo výške 35,-Eur za odvolanie“, ktoré odôvodnil tým, že súd nebral do úvahy jeho rodinné, sociálne a osobné pomery, nakoľko síce poberá dôchodok, avšak po odpočítaní nákladov mu na živobytie ostáva približne 185 Eur. Súčasťou podania bola žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) uznesením č. k. 23Sp/79/2015-52 zo dňa 29.11.2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu nesplnenia podmienky v zmysle § 138 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“), že v konaní nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

V odôvodnení súd uviedol, že predpokladom oslobodenia od súdnych poplatkov je kumulatívne splnenie troch podmienok. Prvou podmienkou je, aby účastník konania o oslobodenie požiadal, druhou je, že pomery účastníka konania odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov a treťou skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Krajský súd konštatoval, že v predmetnej veci navrhovateľ nespĺňa jednu zo zákonom stanovených podmienok a to že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Uvedená skutočnosť vyplýva z administratívneho spisu, z ktorého súd zistil, že navrhovateľovi nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu, že nespĺňal podmienku materiálnej núdze, keď jeho čistý započítateľný príjem presahoval 1,6 násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, t. j. sumu 316,94 €, platnú od 01.07.2015. Keďže v tomto prípade nebola splnená jedna z vyššie uvedených podmienok, súd splnenie ďalších podmienok neskúmal.

Navrhovateľ podal proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu odvolanie. Pridržiaval sa svojho odvolania (sťažnosti) zo dňa 15.06.2017 a podrobne popísal svoje príjmy a výdavky. Namietal, že ustanovenia OSP, na ktoré sa krajský súd odvoláva sú už právne neúčinné, nakoľko tento zákon bol zrušený a nahradený novým zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s odkazom na ustanovenie § 254 ods. 1, 2 CSP. Dodal, že spĺňa uvedené podmienku, nakoľko oslobodenie odôvodňujú jeho sociálne pomery.

Najvyšší súd po oboznámení sa obsahom spisu krajského súdu, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenia krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolania navrhovateľa nie sú dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., OSP. Vzhľadom na uvedené postup v zmysle navrhovateľom namietaného CSP nie je v predmetnom správnom súdnom konaní možný, aj s poukazom na to, že ide o právny predpis civilného práva.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa § 2 ods. 4 veta druhá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu súdu v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa platí poplatok podľa odseku 2.

Odvolací súd nezistil relevantné dôvody na zrušenie uznesenia o vyrubení súdneho poplatku a stotožňuje sa aj s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov navrhovateľovi.

Prioritne sa súd stotožňuje s názorom, že navrhovateľ je povinný zaplatiť súdny poplatok za odvolacie konanie, v ktorom bol neúspešný, pretože najvyšší súd, ako súd odvolací, rozsudkom z 19.04.2017 potvrdil rozhodnutie krajského súdu o potvrdení rozhodnutia odporcu, ktorým navrhovateľovi nebolo priznané právo na poskytnutie právnej pomoci (t. j. vo veci samej). Z uvedeného dôvodu krajský súd v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch (§ 2 ods. 4, § 6 ods. 2) poplatok za odvolacie konanie vyrubil po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že navrhovateľ využil právo na podanie odvolania proti uzneseniu o vyrubení poplatku po tom, ako mu bolo známe, že rozsudkom krajského súdu potvrdeného rozsudkom najvyššieho súdu bolo rozhodnuté nielen vo veci samej (o nepriznaní nároku na právne zastúpenie), ale aj o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za prvostupňové súdne konanie. Z uvedeného logicky vyplýva záver, že navrhovateľ mal jednoznačne zvažovať svoju povinnosť platenia súdneho poplatku aj za odvolacie konanie. Podanie odvolania proti uzneseniu o uložení povinnosti platiť tento súdny poplatok je podľa názoru odvolacieho súdu zrejým bezúspešným uplatňovaním práva na odvolanie, keďže niet zákonného ani iného rozumného dôvodu na neplatenie tohto poplatku. Z uvedených dôvodov bolo vecne správne, ak sa krajský súd nezaoberal otázkou sociálnych a majetkových pomerov navrhovateľa a žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov nevyhovel. Rovnako nebol dôvod, aby sa krajský súd zaoberal tvrdeniami a dôvodmi navrhovateľa, ktoré boli predmetom konania vo veci samej.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenia krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.